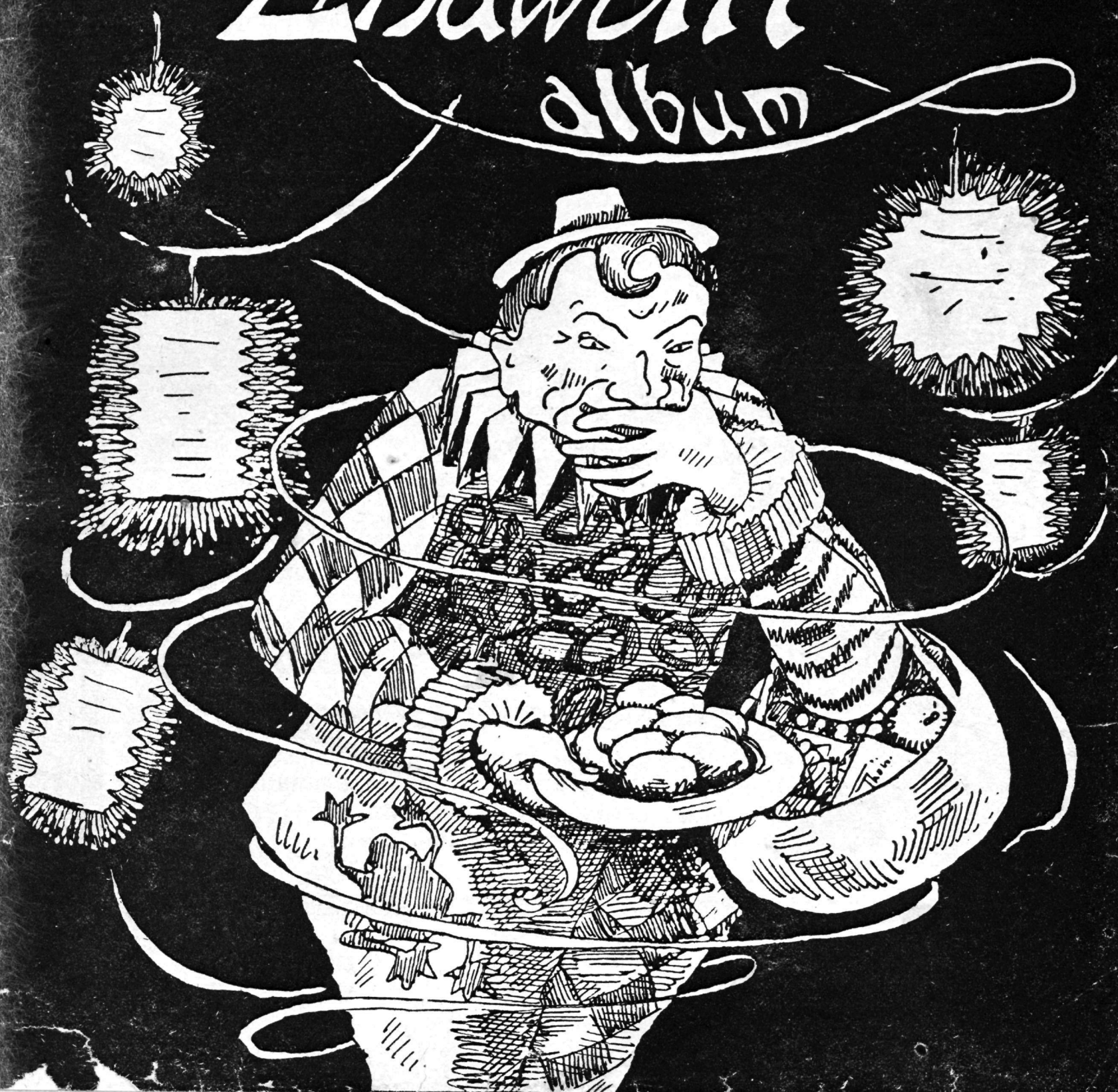

Meie Matsi

30 mk

Libawõtte album

Lõbu, nalja ja ajawiite raamatud:

Naljaettekanded. Heino Sõmer ja Karl Triipus. Hind 50 mrk.

Wiisakad kombed. Kirj. Elise Aun. Hind 50 mrk.

Seltskondliste mängude raamat. 31 mitmesugust mängu. Hind 20 mrk.

Wanapoisi õnnelinn ja Wanapiiga paradiis. Hind 10 mrk.

Meesterahwaga ümberkäimine. Mehele saamise õpetus. Hind 80 mrk.

Noorerahwa seltsiline. Hind 40 mrk.

Uued armastuse kirjad. Hind 20 mrk.

Ettekuulutaja prohwet. Hind 40 mrk.

Suur pilke ja nalja kogu. Hind 50 mrk.

„Meie Matsi“ nalja- ja pilkejutud. Hind 30 mrk.

„Meie Matsi“ sõja album. Hind 100 marka. Sisaldab kõik sõja kui ka rewolutsiooniaegsed „Wanad Meie Matsid“. Seal on lugeda huwitawad täideläinud ettekuulutused Willemist ja tema sabarakkudest, nurjaläinud Eestimaa kosimine. Wene rewolutsiooni lõbud, enamlaste paradiisi pildid ja väga palju muud.

„Meie Matsi“ wabadussõja album. „Wana Meie Matsi“ wabadussõja 1919. aastakäik. Hind 100 mrk.

„Meie Matsi“ rahualbum. „Wana Meie Matsi“ 1920. aastakäik. Hind 100 marka.

„Meie Mats“ 1921. aastakäik. Hind 100 marka.

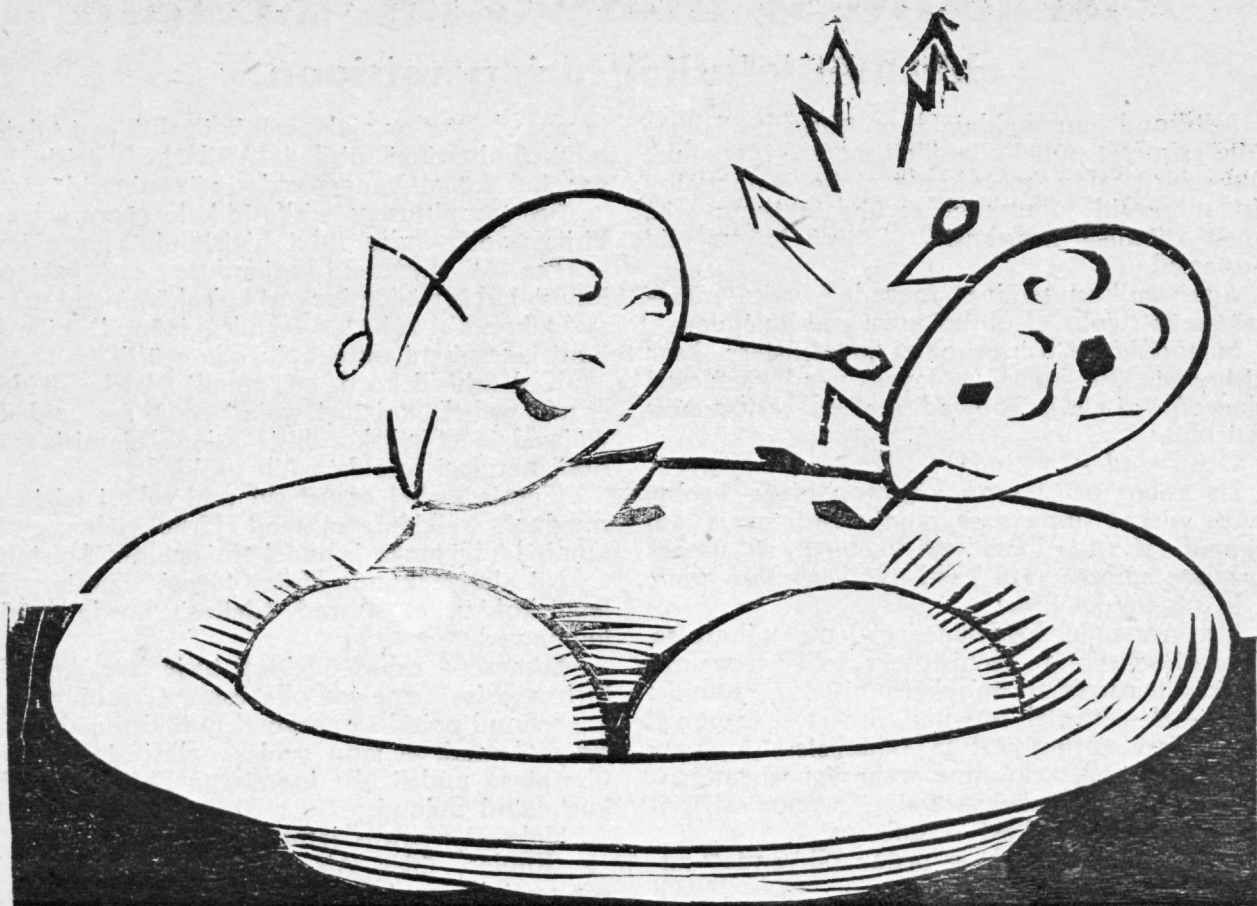
„Meie Mats“ 1922. aastakäik, Hind 100 marka.

Kawala Hansu naljajutu album. Hind 80 marka.

Mõista, mõista, mis see on? M. J. Eisen. Hind 30 mrk.

Ploompuu kaupluses, Tallinnas, Nunnewärawas,

on kõige täielikum ladu kõigest wanemast ja uuemast Eesti kirjandusest. Raamatuid, mis mujal ammu müügil lõpnud, on sealt
..... ikka weel saada.

Kõik tundemärgid on näitamas,

et kewade ligineb peagi
ja armsamaid asju väitamas,
mis ajavad muigama seagi.

Ah, hõiskab ja wilistab kõnnikul
me kewade, tantsib ja keksleb;
ja karglewad warblased sõnnikul,
kui protesteeritud wekslid.

Jääb kortsu waid endiselt kord-
niku kulm:

ka kewad' käib määruste alla;
ja kohtupriistaw on endiselt julm,
kui tõstab su läwele talla.

Ja samuti maksuinspektor ka
on endiselt armutu, kuri,
ning silmitseb luurawa pilguga,
et wahest ei tõuseks su turi.

Ent pühade tuju ei hooli sest,
waid lauludest kajab me' maja,
kui laual on õlu ja soolane lest
ja munad — mis patusel waja!

Odanik.

Atsi ja Jütsi lihawõtted Lükatil

ehk mõistatusline ärioperatsioon.

Seltskond pummeldajaid noorimehi oli lihawõtte esimesel pühäl Lükatile rohelisse rännanud. Kuid juba peale esimest kaasawõtetud eine maitsmist märkasid lõbutsejad, et ühe tähtsama asja, nimelt mõnusa keelekaste, — ölle — täitsa olid unustanud.

Agaga janukustutamine mageda weega püha-päewaseks tujuks ei olnud kuigi meeltülendaw.

Sõjanõukogu astus kokku ja otsustas: kaks seltsimeest, liisu järele, wõtawad jalad kaenlasse, sirkawad Piritale ja toowad sealsest restoraanist kasti õlut.

Otsustatud — tehtud!

Ets rabas peast oma sügawapõhjaga kaabu, igaüks wiskas sinna sisse oma weeringu ja kui kogutud raha üle loeti, leiti kaabust just umbes niisugune summa, kui kasti ölle ostmiseks waja.

Ja siis kähku liisk!

Etsi nõuandel heideti jällegi tema kübarasse, mis alati seltskonna teenistuseks lahkesti walmis ja mida igasugustel õnnekatsumistel ja muudel rituaalsetel talitustel tarwitati, nii et selle põhigi ju alatistest surumistest ja rebimistest lõpmatu pikaks weninud, — kümme wabariigi wiimargalist nikkelmünti, kaheksa walget, wanemast lõõmingust ja kaks kollast — uuemast.

Kes kollase tõmbab — peab „õlleranda“ minema.

Loosi tagajärjeks oli see, et seltskondline kohustus Jütsi ja Atsi kaela langes.

„Aga, kuramused, waadake, et teie . . . nii

Kole äpardus.

ja naa . . . see on, jalapealt ja ilusti tagasi tulete!“ hüüti ümberringi Jütsile ja Atsile, keda teiste hulgas kui kõige kangemaid „wiinaninasid“ tunti.

Selle õnnistusega wiskasid kaks sõpra warwast Piritale poole, kuhu tubli higistamise järele jõuti.

Pea oli meestel korjanduse eest kast õlut lunastatud ja wäljaminekust kolmkümmend marka „kogukondlist raha“ weel ülegi jäänud, mille Ats kuni jagamiseni oma hoiu alla wõttis.

Nad tahtsid kord ka ometi teistele näidata, et nad wahel, „kui just waja,“ endid ka „pidada“ wõiwad ja et seltskondliste asjade ajamist wäga hästi nendegi hoolde wõib usaldada.

(Eneste wahel otsustasid nad sellest teiste ees muidugi waikida, et nad Piritale jalawaewaks kumbki tubli topka ja pudel õlut peale olid pistnud.)

Nii alati teekonda Piritale tagasi. Eneste wahel lepiti kokku, et sõbrad õllekasti korda mõõda kannawad.

Esimesena rabas õllekasti turja Jüts, kes alati ja igas asjas armastas olla esimene nummer.

Saanud poisid sammunud ju tüki maad, tundsid mõlemad, et janu peale soolast einet Lükatil ühe ainsa pudeli ölle joomisega Piritale kaugeliki kustutatud polnud.

Mõlemid waewas janu.

„Kuule“, ütles Ats Jütsile, „pagan wõtaks, see on ikka pentsik lugu: kannu õlut ja janune. Nagu härg, kes pahmast tallab ja kellel suukorw peas. Ma usun, et meil täieline õigus on sealt korwist, wähemalt surmawa janu kustutamiseks tilga laenata. Mis sa arwad?“

„Hm—ja, seda ta küll on,“ ümises Jüts ja pani õllekasti nagu puhkamiseks künkale. „Aga korw on praegu minu hoolde all ja õlu, mis siin pudeletes, on seltskonna ostetud . . .“

„Pea!“ hüüdis äkki Ats. „Oletame, esiteks, et meie ei raiskagi seltskonna warandust, waid omandame seda puhta raha eest. Teiseks — lõppude lõpuks jääb see ikka meie eneste wõimkonda määrata, kuimitu pudelit õlut meil wõimaldus seltskonnale, kus ka ise liikmed oleme, kätte toimetada. Ja kas see ei ole peaaegu üks ja seesama, on meil, pärale jõudes, üheksateist ehk kakskümmend pudelit kasti? . . .“

„Seda küll, aga edasi?“ päris Jüts.

„Noh, ütleme nüüd, et õllekast on küll sinu hoolde all ja et sina sellest raisata ei tohi, aga müüa seltsimehele ühe neist pudelitest, näituseks praegusel korral minule, raha eest wõiksid ikka.“

„Müüa küll, aga ma tean ju, et sinagi oma wiimased weeringad ölle peale ohwerdasid . . .“

„Ehee, aga mul on ju kolmkümmend marka, see on õige pudeli raha alles taskus . . .“

„Aga see on ju seltskonna raha, kulla weli!“

Ajakirjanduse amerikaniseerumise tagajärjed.

A. Wigla joonistus.

„Seda küll,“ seletas Ats õhinaga, niipalju kui kuiwetanud keel andis, kuid ette aimates, et Jüts juba järelandmisele kaldumas. „Siiski, niipalju mul selles seltskonnas ikka laenuusaldust leidub, et ma ilma ette küsimata need kolmkümmend marka oma piina lõpetamiseks laenuks wõiksin wõtta. Igatahes suudaksin need kolmkümmend marka igal ajal ära tasuda. Pealegi on ju nende hulgas mu enesegi kolm marka, mille kasutamise kohta ainult mina otsust wõin teha . . .“

„Noja, aga pea meeles, et minugi suu kuiwetab nagu Weneturg põua ajal. Oleks patt sulle ka enese kolme marka pudeli õlle ostmiseks sel ajal laenata, kui enesel surm janu pärast suu ääres . . .“

„Rumal,“ hõiskas Ats head nõu leides. „kõige pealt – ega ma sindki ilma ei jätaks. Pudelist jatkuks mõlemile, kõige vähemalt wõiksid sa loota, et oma kolme marga eest õlut korralikult ja ohwerdamata kätte saaksid.“

„Hüwa,“ leppis Jüts, aga arwas paraja aja olewat weel ühe kasuliku tingimise ette seada. Sellepärast ütles ta: „Aga ühe tingimisega: kui pudeli õlut ära oleme joonud ja weidi puhunud, siis wõtad sina kasti enese selga ja kannad üksinda Lükatini?“

Ats pidas weidike aru, aga janu oli suur ning kurat õllepudeli näol nii kangesti kiusamas, et ta wiimaks järele andis.

Käed löödi kokku, Jüts andis Atsile kastist pudeli õlut, Ats Jütsile westitaskust kolm kümne-

list ja mõlemad poisid wajusid jumaliku pudeliga haljale samblale rõõmsalt jalgu puhkama . . .

Ats upitas pudeli suule, peelitas seda Jütsi nina all ja maitstes jälle pikkade wäikeste lonksudega, nagu inimene kunagi, kes heast asjast oskab lugu pidada ja sellest suurepärasest naudingut mõistab walmistada.

Muidugi sai ka Jüts lõpuks oma 3-margalise osa, ent lõwiosa oli ikkagi Atsile langenud. Kuid selleks oli tal ka tuline õigus, nagu ta Jütsile selgeks tegi, sest esiteks oli tema ikkagi laenu tegija ja wastutaja selle eest ning teiseks pidi tema juba kogu kasti nüüd üksinda Lükatile kandma.

Aga see oli ka juba midagi!

Kui pudel tühi ja weidi puhatud, sammuti edasi, Ats, õlle kast turjas, eel, Jüts hirmsa joogijanuga, mida 3-margaline lonks kaugeltki kustutada polnud suutnud, järel.

„Tead, Ats,“ – algas weidi aja järele Jüts. „Oleme ikka sõbra mehed ja teeme nii, et käsi peseb kätt: mina tuln ennist sinule igate wastu, nüüd on sinu kohus sedasama teha. Lühidalt – nüüd müü sina mulle pudel õlut, sest janu on pagana suur.“

„Aga raha?“ hirwitas Ats.

„Raha? Raha on mul, see on, ühist raha on ju minu taskus just ühe pudeli tarwis ja ma arwan, et minu laenuusaldus sugugi vähem ei tohiks olla kui sinu oma . . .“

Õigust öeldõ oli Ats sellega kohe päri, sest

Kuidas wiimsepäewa wastu valmistati.

I.

Spekulant

jooksis kiirelt oma elu ära kinnitama ja oli üpris õnnelik uue äritegewuse wõimaluse üle.

II.

Pankiir

ei lasknud selle wahejuhtumise läbi oma magusat rahu segada, kuid tellis igaks juhtumiseks Lasnamäelt aeroplaani walmis, millega walge pilwe peale sõita.

kasti talumine polnud kuigi kerge, kuid et see nüüd kord tema käes oli, siis wõis ta enesele kah midagi wälja tingida ja mitte wähem kui Jüts ennist wälja oli tinginud.

Nõnda ta ka tegi ja lõpuks lepiti nii kokku, et Ats sellest pudelist oma korda selle 3 marga eest osa saab, mis tema rahana üldises summas figureerib, ja et Jüts kasti edaspidi ainuüksi Lükatile tirib.

Õeldud, tehtud. Nüüd andis Jüts kolm 10-margalist jälle Atsile tagasi ja Ats Jütsile pudel õlut.

Oli see joodud – sammuti edasi, kuna õllekast nüüd juba Jütsi turjal kolises.

Teekäimine ei muutunud aga sugugi kergemaks. Päike kõrwetas väga soojalt ja ka janu polnud kumbagil veel põhjalikult kustutatud.

Seal leidis äkki Ats, et see pagana sigadus oleks, kui sõbrad tema laenuusaldust mitte suurema summa peale ei hindaks kui 30 marga peale.

„Mõttele ometi — üheksa meest usaldawad mulle kõigest 30 marka! Ptüü!”

Ning edasi targutades leidis Ats, et tal igatahes õigus on wähemast poole wõrra seda summat kas wõi omawoliselt suurendada.

Juts omalt poolt arwas, et mis temasse puutuda, siis tema igatahes sellega isiklikult nõus on ja wähemalt oma osa Atsi laenus kahekordseks suurendab.

Nii lepiti veel kord endistel tingimistel kokku ja sõbrad istusid maha õlut jooma ning puhkama. Enne aga, kui nad edasi läksid, arwas Jüts, et ka temagi oma laenusummat kahekordseks tahab kaswatada, et ta põhimõttest, „käsi

peseb kätt”, kindlasti kinni peab ja et temagi lõpuks pudel õlut tahab osta.

Raha käis paaril korral taskust taskusse ja sõbrad jõid seekord puhates juba kaks pudelit õlut ühe jutiga wälja.

Kui edasi minema hakati, leiti, et see pagana kasti tassimine nii väga tühine asi polegi, ja et päike kõnelemata warakewadest pagana palawasti paistab. Ja kuna tee siitmaalt väga järsult ülespoole hakkas tõusma, siis tehti veel üks puhkus. Ja et janu ikka veel edasi kestis, riskeeriti sõprade laenuusaldus veel kord proowile panna.

Et sõbrad Pirita-Lükati wahest ju enam osa maad ära olid kõndinud, siis tehti seekord üks pikem puhkus.

Ja et see puhkus tõesti pikali wenis, nõnda-sama ka sõprade laenuusalduse ja nende janu proowimine, näitab see, et sõbrad Lükatil neid kuni õhtuni asjata ootasid ja oma janu ainult rõõsapiimaga pidid kustutama.

Õhtul linna tagasi jalutades, leidsid nad oma kaks sõpra särkiwäel Pirita jõe kaldalt tühja õlle kasti otsas istumas ja isekeskes jagelemas.

Ümberringi wedelesid tühjad pudelid, laiali-pillatud, mütsid, kuued ja westid.

Sõbrad ise istusid kaunis wäsinud olekus õllekasti otsas ja firisid wiimast täit õllepudelit, üks ühest otsast oma, teine teise otsast oma poole.

Mõlemad arwasid enesel olewat selle peale eesõiguse. Ent sõbrad leidsid, et neil kumbagil seda ei ole ja otsustasid waeluse omal wiisil, millega ka Ats ja Jüts paramatult pidid leppima.

Siis algasid seletused. Jüts ja Ats tõendawad, et nemad puuduwa õlle sugugi nahka pole pannud, ja kuigi nad seda hirmsas janus enese

III.

Koolilapsed

olid õnnelikud, et maakera hukumine päästab neid maadeteaduse tuupimisest.

IV.

Tark Mulgimaa peremees

müüs oma talukoha maha ja ostis ohtvalt õli, et tuli lambist ei kustuks hinge peigmeest oodates.

elu alalhoidmiseks on tarwitanud, siis on nad selle juures asju ikkagi kindlal ärilisel alusel ajanud. Teiste sõnadega: kumbki on enese janu kustutamiseks õlut ainult puhta raha eest lunastanud . . .

Waid ühte asja ei suuda nad sõpradele selgeks teha: kui nad kõige aeg õlu ainult puhta raha eest ostsid ja müüsid, kuhu jäi siis raha ise? Sest Atsi ja Jütsi taskutest ei leidunud ka nende eneste hoolsa otsimise peale ikkagi rohkem kui 30 marka.

Kuidas asi lõpuks niisuguseks kujuneund, sellest ei saanud Atsid Jütsid oma raskete peadega isegi õieti aru, ent trööstisid endid ja ka naerust

katkewaid sõpru, et majapidamise arwesse ikka üks pagana wäike wiga sisse oli lipsanud.

Sest mine wõta kinni: müü ja osta ainult puhta raha eest, aga lõpuks pole ei kaupa ega raha!

„Ei ole muud,“ seletasid wiimaks mõlemad naerualused sõbrad „kui see, et kogu rehnungi ajas see wiimane pudel segi, mis teie meil käest ära kiskusite. Teist wõimalust pole.“

Lugu lõppes sellega, et Ats ja Jüts kahekesi ehk küll nõrgad ja wäsinud, tühja pudelikasti, halwa majapidamise trahwiks kahekesi Pirita restoraani tagasi pidid tassima, kus siis üheskoos kasti ja pudelite eest sissemakstud rahaga weel kahjuliiku joodi . . . **Kuku Lind.**

Tähelpanuwäärt onu.

Wõib ju olla, et te kõik wäga imestate, kuuldes, et mul on wäga kõrges ametis seisew onu.

Ta nõgimustal frakil sätendab nii palju kallismetalliseid aumärke, et kui onu katlasse heita ja wäljakeeta kõik aumärke kuld, siis saadud kullawaluga ülekullata wõiks Toompea wenekiriku suurim kuppel.

Jah, mul on tähelepanu wääriw onu.

Ometigi häbenen ma seltskonnas teda pisut, tema aga – mind. Ning kui ta mind teiste kuuldes kord nimepidi hüüdis, palusin ma:

„Ei, onu, nimetage mind parem wennapojaks.“

„Ahaa,“ naeratas ta: „tahad kõrwaliste ees allakriipsutada meie suguluslisi sidemeid.“

„Mitte seda, onu. Kuid lugu on nii, et kui hüüate mind nime järgi, siis arwawad kõik, et olen teie sõber. Eelistan aga, et kõik teaks, et olen teie sugulane.“

„Aga miks, narriker? !“

„Noh, lihtsalt: sõpru ja seltsimehi walime

meie ise ja oleme seepärast teiste silmis nende eest wastutawad; olete teie aga mu sugulane – siis pole ma süüdi kellegi ees: see on juba Jumalast määratud, mitte mu enda teha, siin pole juba midagi parata.“

Ta naeratas hapult:

„Sa wist häbened mind?“

„Onuke! Juutidel on kombeks wastata küsimusega, kasutan minagi seda maneer.“

„Noh?“

„Onuke! Te saate aastas palka 360.000?“

„No-jah.“

„Astudes praegusele kohale, polnud teil nagu öeldakse, püksinõopi?“

„Noh, püksinõöp ikka oli.“

„Nii. . . Teenite juba kolm aastat. Kui te aastas läbielaksite ainult 180.000 – ka siiski oleks teil kolmeaastane ülejääk ainult 540.000.“

„Noh, kutsikas, haugu edasi . . .“

V.

„Waba Maa“ lugeja –

hirmutatud oma häälekandja wiimsepäewa kirjutusest, mütis maha wiimse hilbu, et Aadama ja Eewa ülikonnas paradiisi minna.

VI.

Palwewend

walmistas end wiimsepäewa wastu igakülgsest ja arutas ise: „Tuleb lõpp, läheb hästi, ei tule – läheb weel paremasti.“

„Kuidas aga saite mõne aja eest osta majad ja maa, mille väärtus üle 50 miljoni?“

„Ega sa ometi arwa, et warastasin?“

„Jumal hoidku! Ma küll tean, et läbi teie käte käiwad miljoniid, kuid . . . Issand hoidku mind paha mõtlemast! Ma ainult ei saa aru.“

Onu ohkas ja mõõtis mind põlgaw-kaas-tundlikul pilgul.

„Sea pekki tead?“ küsis ta siis.

„Olen sõõnudki.“

„Noh, waat, kui sa ritta asetad inimest kümme ja esimesele neist kätte annad naelalise tüki pekki selle tingimisega, et ta peki järgmisele üle

annab – järgmine – kolmandale, jne. – mis saab siis kõge wiimane isik lõpuks kätte?“

„Selge – naela pekki.“

„Hüwa. Sama naela pekki. Aga millega on kümne inimese käded?“

„Raswaga.“

„Noh, waat. Õpeta teid, lolle!“

Tähelpanuwäärt onu. Hiilgab teine kui päike. Aga ikkagi ei armasta ma, kui ta mind nime pidi hüüab.

„Wennapoeg“ – see on iseasi: see on Jumalast. . .

Siiru-wiirud.

Sikupilli Ehwka.

Pühad, näe,
juba käe,
weeretame, poksime
mune, ehk need kallid nüüd –
kukk, wa' raisk, sest ainult süüd!

Kodanik,
küll on pikk
sinu maksu nimestik –
poomiseks sa otsi paela –
kaitseliidu maks weel kaela!

Waata, Igor –
küll on wigur –
Wisnapuu su kohwi sigur!
Raud ta paiseid paljastas,
lõhnates siis laiutas.

„Meie Mats“ –
säh sul' pats –
naerab nii, et kõigub wats,
pressib kõigil pahed wälja,
et saaks lugejatel' nalja.

Waat kus jant –
president!
Auru all me parlament;
miljoniid kui kartulad
wahuweiniks muutuwad.

Kõrtsmik-mees
kõige ees
ikka on ju riigi sees;
nõrk on wolikogu samm –
kõrtsimees tast tugewam!

Politsei,
jänni jäi –
ei ta seisa ega käi –
määruseid on tuhandeid –
kesse jõuab mõista neid!

Karskuse waim kirikus.

W. Ernits tahab asutada
kiriklikku karskusliitu.

Ajalehest.

Ja see sündis, et Punniküla kiriksaks pärast mehiste õhtu-einet tukkuma jäi ja kiusaja kohutawa pildi maalits ta wäsinud hingesilma ette. Nii nägi siis pastori härra unes, et wesine karskuse-waim oli sissetunginud pühakotta ja wäljatõrjunud armulaua alkoholi. Aga kogudus seisis üpris pahaselt selle wastu kui müür, ja sülitades lahkusid mehed ning pomisedes läksid naised eemale sellest wesitatud õhtusõõmaajast.

A. Wigla joonistus.

Kawalus.

Guy de Maupassant.

Nad westlesid kamina ees – wana arst ja nooruke haige. Haige – kena daam – awaldas kergeid tõbemärke, nii nagu seda tihti põewad ilusad naised: pisut aneemiat, kerge närwide wassing ja wäsimus, mida tunnewad wahel noored abielurahwad ühiselu esimese kuu lõpul, kui abiellutud oli armastuse pärast. Daam lebas kushetil ja kõneles:

„Ei, doktor, tõesti, kunagi ei suuda mõista naist, kes petab meest. Wõib ju juhtuda, et naine teda ei armasta ega arwesta oma tõotuste ja wannetega. Kuid julgeda teisele anduda! Ja warjata seda ümbritsewate eest! Ning kuidas wõid armastada, kui petad ja waletad?“

Arst naeratas.

„Kõik on wäga hõlbus. Kinnitan teile, kunagi ei mõelda neid peensusi kui armutakse. Ning ma olen koguni weendunud, et naine ei walmine tõelikule armastusele enne, kuni üleelanud pole wastikust abielu wastu, mis ühe suurwaimu sõnade järgi pole midagi muud kui paha meeoleolu wahetus päewal ja pahade lõhnade wahetus õõsel. Ning see on tõsi. Naine wõib armastada kirglikult alles pärast seda, kui on abiellunud. Ma wõiksin wõrrelda teda majaga, millesse elanikud kolivad siis, kui mees on ära kuiwatand krohwingu. Mis puutub salalikkusse,

siis wõiwad naised keda taht ninapidi wedada. Kõige naiiwimad on ses mõttes kõige geniaalsamad.“

Noor daam nagu ei uskunud.

„Tõestuseks westan teile wäikese loo,“ lausus arst. „Loo, mis juhtus ühe minu abitarwitajana, keda ma, nagu õeldakse, pihtimata armulauale wõtsin.“

Kord õhtul, kui waibusin sügawasse, raskesse unne, millest wirguda wõib suure pingutusega, paistis mulle segases unelmis, et linna kõikides tornides lüüakse hädakella. Ärkasin. See oli mu uksekell, mis meeletult põrises. Et ka mu teener nähtawasti magas, siis hakkasin ma omakord kiskuma woodi kohal rippuwat kellanõõri. Warsti algas ukste paukumine ja kiired sammud segasid tumma rahu. Siis tuli Jean ja tõi mulle kirja, mis koosnes ainult mõnest sõnast: „Madame Lélieur palub tungiwalt doktor Simeoni, külastada teda wiibimata.“ Mõtisklesin mõne minuti. Arwatawasti – närwid ja nõnda edasi; ma olin wäga wäsinud, ja sellepärast kirjutasin: „Doktor Simeon on wäga haiglane ja palub madame Lélieuri kutsuda ta ametwend härra Bonnet.“ Andsin kinnisesse ümbrikusse pandud kirja Jeanile ja uinusin uuesti. Tund aega hiljem helises mu uksekell jälle. Jean tuli

ja teatas mulle: „Seal keegi mees wõi naine, ma ei suutnud hästi arusaada, niivõrd on see inemene riietesse mähitud, soovib teiega kõnelda. Kaalul on kahe inimese elu.“

Ma sirutasin end:

„Las tuleb sisse.“

Ja hakkasin ootama, istukile sängis. Peatselt ilmus määrnegi riiete läbi moonutatud kaju, ja kui Jean ära läks, tundsin ma selles madame Lélieuri – sootuks noorukese naise, kes kolme aasta eest abiellunud rikka ärimehega, kellest kõneldi, et ta naiseks saanud kõige kenama naisterahwa ümbruskonnas.

Noor naine oli kohutawalt kahwatu, niisuguse moonutud näoga, missugune on väga ehmatanud inimesel, ja ta käed wärisid. Kahel korral püüdis ta rääkida, kuid ainuski heli ei libisenud ta huulilt. Wiimaks hingeldas ta: „Rutem, rutem . . . rutem . . . doktor . . . sõidame . . . mu . . . mu . . . armuke suri mu toas . . .“

Ma hüppasin püsti, unustades sellegi, et olin üksnes õösärgis, ja riietusin mõninga sekundi jooksul. Siis küsisin:

„Kas see oligi tema, kes ennist käis?“

Daam seisis liikumatult kui raidkaju ja so-
sistas:

„Ei . . . mu toatüdruk . . . tema teab . . .“

Siis, peale lühikest waikust, lisas juurde:

„Jäin üksi sinna . . . tollega . . .“

Ta rinnast pääses kole karjatus; ta hingeldas, hoigas ja hakkas meeletult nuuksuma. Warsti aga kadusid pisarad, just kui kuiwatud sisemise tulega. Ta jäi traagiliselt rahulikuks ja lausus:

„Läheme rutem.“

Ma olin walmis, kuid äkki tärkas mulle meelde:

„Pagan wõtaks, ma unustasin käskida hobust ette rakendada oma tõllale.“

Tema wastas: „Minul on tõld – tema tõld, mis ootas.“ Ta mähkis end peast jaluni riie-
tesse. Me wäljusime. Istudes mu kõrwal pime-
das tõllas, haaras ta kiiresti mu kae ja, pigista-
des seda oma peenikeste sõrmiga, pomises kramp-
likult wärisewal häälel:

„Kui teie teaksite, kui teie teaksite, kuis ma piinlen! Ma armastasin teda, armastasin kirglikult nagu meeletu juba kuus kuud.“

Ma küsisin: „Kas ärkasid teie kodukondsed?“

Tema wastas: „Ei, ainult Roosa, kes kõik teab.“
Meie sõitsime trepi ette. Ja tõesti, majas maga-
sid kõik. Me läksime tasa sisse ja hakkasime
treppi mõõda kikiwarbul üles minema. Hirmu-
nud toatüdruk istus trepi ülemisel astmel, küünal
pöles ta kõrwal: ta kartis olla üksinda surnuga.

Astusin tupp. See oli korratuses, just kui oleks siin lahingut lõõdud. Segamini aetud woodis olid tekid kõrwale pööratud, just nagu peaks keegi siia heitma. Lina oli woodilt lan-
genud põrandawaibale. Märjad käterätid, mil-
lega nooremehe meeletu oli hõõrutud, wa-

lendasid põrandal pesukausi ja weeklaasi kõrwal. Imelik äädika lõhn segus lõhnaõlide aroomiga, pani südame pöörutama. Toa keskel, seljali, la-
mes surnu. Lähenesin talle, waatasin teda, awa-
sin ta silmad, kobasin tuiksoont ja ütlesin siis
kahele wärisewale naisele: „Awitage mul ta
woodisse kanda.“ Me panime ta etteawaatlikult
woodisse. Ma kuulatasin ta südant ja lähenda-
sin peegli ta huultele ning sosistasin:

„Lõpetatud. Riistame ta rutemini.“

See oli hirmus! Ma wõtsin ta käsist ja jalust nagu hiigla nuku ja tõmbasin riided talle selga. Ma tõmbasin jalga talle sukad, püksid, ma pistsin, suure waewaga ta käed kuue warukaisse. Naised hakkasid kinnihaakima saapaid, olles põlwili, mina aga walgustasin neile. Jalad olid pisut paistetunud ja töö oli väga raske. Naised ei leidnud saapahaaki, ja tarwitasid selle asemel juuksenõelu. Kohe kohutawa toaleti lõpul waa-
tasin ma surnut ja ütlesin: „Teda peab kam-
mima.“

Toatüdruk tõi kammi ja harja. Kuid et ta wärises ja oskamatu kammiliigutustega pikki, sassunud juukseid wälja kiskus, haaras madame Lélieur kiiresti kammi ta käest ja hakkas õrnalt siluma juukseid, just nagu paitades neid. Ta ajas laugu, silus habeme harjaga, keerutas aeg-
laselt wurru otsad ümber oma sõrmi, nagu ta seda arwatawasti teinud, helluse hetkeil. Siis heites nurka kammi ja harja, sasis käte wahlele oma armukese liikumata pea. Wahtis meeletult pilgul kaua nägu, mis tal enam ei naeratanud, ja, kummardutes üle surnu, wõttis ta kaissu ja kattis meeletute suudlustega.

Kell lõi keskööd.

Ma kargasin püsti:

„Tont wõtaks, kesköö, ja sel tunnil suletakse klubi. Peab olema energilisem.“

Proua ajas end sirgu. Ma käskisin:

„Kanname ta wõrastetuppa.“

Me kolmekesi kandsime ta sinna, aetasime sohwale istuma, siis süütasin ma kroonlühtrid.

Wälisuks awanes ja sulgnes tumeda mürtsuga. See oli mees. Ma hüüdsin: „Roosa, tooge ruttu käterätik ja pesukauss, ning seadke magadistuba korda. Rutem, kurat wõtku!“ Härra Lélieur tuli sisse, ma tõmbasin teda käega: „Siia, mu armas, meil on õnnetus.“

Üllatatud mees seisatas läwel, sigar suus.

Ta küsis:

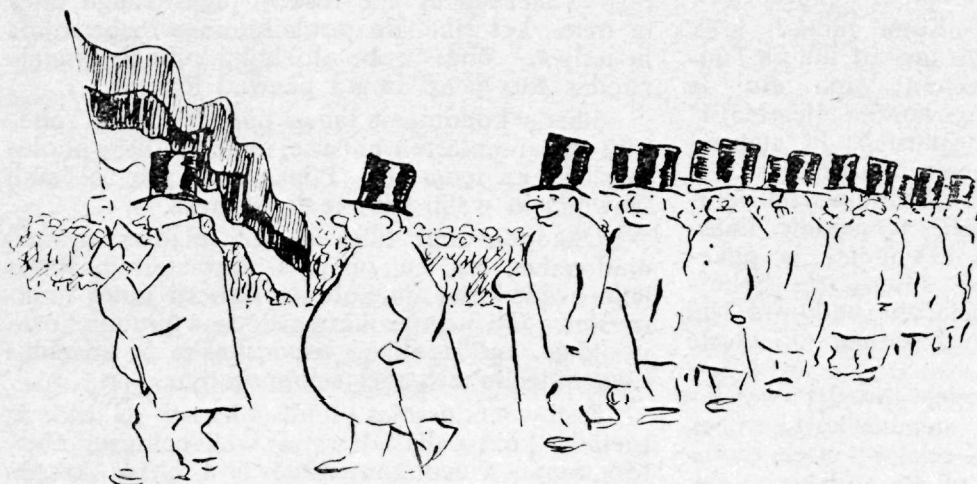
„Mis on, mis juhtus?“

Ma astusin ta juurde:

„Mu sõber, me oleme kitsikus seisukorras. Westlesin siin, teie abikaasa ja meie üldise sõb-
raga, kes mind omas tõllas siia sõidutas. Äkki langes ta maha – ja juba kaks tundi, hoolimata meie püüetest, ei tule ta meelemärgusele. Ma ei tahtnud wõõraid kutsuda. Aidake mul ta trepist alla kanda. Mul on sobiwam ta kodu tema eest hoolitseda.“ Mees, ehki imestunud, kuid wähemagi kahkluseta, paljastas pea. Siis wõttis

Kultuuri edu Eestis.

Paraad 1918. aastal.

Paraad 1925. aastal.

ta oma võistleja kaenlate alt kinni, ma haarasin laiba jalad – ja nii laskusime trepist alla. Madame Lélieur näitas meile tuld.

Jõudes välisukseni, winnasin ma surnukeha jalule, ja, et kutsarit petta, kõnelesin julgustawalt: „Noh, mu armas, pole wiga midagi; te tunnete end juba paremana, eks ole? Pole midagi, pole midagi, pisut mehisust weel, tehke wäike pingutus – ja kõik on hea.“ Tundes, et ta langeb ja mu kätest wälja libiseb, – tõukasin ma ta õlahoobiga tõlda ning istusin ta kõrwale. Rahutu mees küsis minult:

„Kas usute kindlasti, et pole midagi tõsist?“

Ma wastasin naeratades: „Ja,“ ning waatasin naise poole. See seisis, olles oma seadusliku mehe käe alt kinni wõtnud, ja wahiis teraselt tõlla sisemusse. Ma pigistasin nende käsa ja käskisin sõita.

Kogu sõidu wältusel muljus surnu mu paremat kõrwa. Jõudes ta maija, teatasin ma, et ta teel meelemärkuse kaotanud. Ma aitasin ta tuppä wiia ja konstateerisin siis surma. Ma män-

gisin uue komeedia ta kurwastud perekonna ees. Ja wiimaks wõisin ometigi jälle heita oma woodisse – tasakesi armastajaid kirudes.“

Doktor wakatas naeratades.

Noor naisterahwas küsis kramplikul wärinal:

„Miks jutustasite mulle selle kohutawa loo?“

Arst kummardas galantselt:

„Et teile oma abi pakkuda tarbe korral.“

Tõlkinud Martha R.

.....

Sattus hoogu.

– Õpetaja ütleb kogudusele jutlust ja selektab taewariigi keerulisi asju. Ta wõrdleb usklikka ja uskmataid terve ning pragulise nõuga. Usklik on nagu terve sawiriist, mis kõliseb, aga uskmata, nagu praguline riist, mis mingit heli ei anna. Ja hoogu sattudes, hüüab ta äkki suure paathosega:

„Ka sinu keskel, armas kogudus, näen ma siin kirikus nii mõndagi praoga inimest istuwat!..“

Tiiu Tuulelipp (sünd. Põrundpea) †.

(Nekrolog).

8. weebruari hommikul leiti Vagatsejate tän. nr. 1 omast korterist „Meie Matsi“ kauaegne kangeline ja kaudne kaastööline, Tiiu Tuulelipp, warjunimega Tobe-Tiiu, kes end, pikas walges rüüs sukapaelaga ahju konksu külge riputas, oma elu wabasurmas lõpetanud.

Nagu selgunud, oli wabasurma põhjuseks wiimsepäewa nurjaminek 6. weebruaril.

Kuna niihästi kõik Põrunpead kui ka Tuulelipud oma elu ja tegewusega „Meie Matsi“ kirjutustele ju algusest peale tänuwäärilist kir-

jutusaineid annud, nõnda et mõlemaid neid perekondi täie õigusega meie lehe wanemate kaastööliste hulka võib arvata, kes nalja- ja pilkelugude kaudu „Meie Matsi“ lugejatele enamwähem tuntud, siis pole ülearune kadunud Tiiu Tuulelippu ja tema elu paari sõnaga siin meele tuletada.

Tiiu sündis oma väikestele õdedele-wendadele täiesti ootamatult ja saladuslikul kombel, nagu paljud muudki. Ema seletas teistele mudilastele, et väikse õe neile oli toonud kurg, ehk see küll kummaline näis, sest oli parajasti südaltal ja kange külm, ning Tiiu õed-wennad polnud, aknast välja waadates, lumisel õuel ammu enam warestki näinud, weel vähem kurge. Sellepärast jäi väikese õe sündimise sõladuse lahendamine neile niisama raskeks ülesandeks kui üks-kord ühe pähetuupimine. Vahe seisis wast ainult selles, et üks-kord-ühe puhul sagedasti tutist sakutati, väikese õe puhul külatädid aga putru ja muid maiustusi tõiwad.

Oma isemeelsust awaldas Tiiu algusest peale õöd-päewad läbi walju nutukisaga. Sellest sai ta lapsepõlwe nime Piripilli Tiiu.

Koolis moodunes ta iseloom lõpulikus kujus ja sellest ajast peale omandas ta uue nime – Tobe-Tiiu.

Ta püüdis juba maast madalast kõrgemate ideaalide ja intelligentse elukutse poole, sellepärast põlgas musta talutööd ja asus linna siitswabrikusse tööle.

Seal sai tast südi naisõiguslane ja poliitikategelane, mis awaldus kõige punase eelistuses ja rewolutsiooiliste laulude pähetuupimises.

1905-mal oli üks ägedamatest streikijatest. Sellesama aasta lõpul käis poisi riides mustasajaga maal mõisasi põletamas.

1906. a. põgenes karistussalkade tulekul maale, ema juure, kus hirmu tagajärjel raskesti haigeks jäi ja mõnda aega maas pödes. Seal tutwunes palwewenna Tuulelipuga, oma pärastise abikaasaga, kelle äratusel ka palweõeks sai ja kellega hästi sobis, nii et temale lõpuks naiseks jäi.

Ilmasõja ajal oli suur isamaalane ja sõjauudiste laialilaotaja. Külas kõige uuemaid ja erutawamaid sõjauudiseid ringi kandes ning sõjakeerdküsimuste üle omasuguste wõistlejatega waieldes, mässis enese nõnda keelatud jutukeerusse, et enam lahti ei mõistnud puistata. Ühe salakaebtuse põhjal saadeti, kahtlustatud riigiwaenulikkuses, Siberisse, kust alles sõja lõpul tagasi pööras. Väljasaadetu elu raskusi jagas Tiiuga ühes ta mees, kes siin talu poole hinnaga maha müüs ja naisega ühes wabatahtlikult külmale maale rändas kus peagi omad päewad lõpetas.

Siberist kodumaale tagasi pöördes, leidis Tobe-Tiiu eest enamlaste walitsuse, mille kindlaks poolehoidjaks ka tema sai. Pügas oma pea, oli südi ülewõtja ja waliti tribunaali liikmeks.

Okkupatsiooni tulekuga oli alguses mõned ajad redus, siis, kui oli patsi kaswatanud, ilmus jälle awalikkusse ja kohanes kiiresti uutest tingimustes. Oli ustaw okkupatsiooniwõimude korra pooldaja, müüs altkäe leiwatshekka ja angeldas küla ning linna wahel salapuskariga.

Eesti wabadussõjas püüdis wirgasti „Ühistööd“ toetada, kuid paljastati raha wäljapetmises ühistöö nimel waledokumentide abil enese kasuks ja mõisteti mõneks ajaks kinni. Vabanedes loobus awalikust tegewusest ja astus medodistide usku ning oli mõnda aega nende õpetaja.

Eesti-Vene rahulepingu sõlmimise järele nähti Tobe-Tiiut jällegi elawalt ümber liikuvat. Raudteewagunis, turul ja muudes awalikkudes kohtades oli tema südime ja terawam iseseiswa Eesti riigikorra arwustaja.

Hiljem, kui awalikud kõrtsid awati, wõttis Tiiu trahteri, heitis maaliidu erakonna liikmeks ja annetas langenud sõdurite mälestussamba heaks suurema summa. Omandas ka mootorpaadi ja ajas sellega kõrwalist äri, kuni salapiirituse weo pealt tabati, pokri pisteti ja oma waranduse kaotas.

Wabanedes nähti läbi käiawat kahtlaste ollustega ja ühiswäerindlastega ja kandideeris kommunistide nimekirja järele linnawolikogusse. Siis langes ühes protsessis sõjaringkonna kohtu alla, kuid mõisteti õigeaks.

Nüüd lahkus wolikogust ja oli parajasti pealinnas läbirääkimisi pidamas kahtlase kuulsusega numbritubade omandamise üle, mida pidama

Uus kuldwasikas.

Ja see sündis, et Issandast ärawalitud rahwas, ei tahtnud enam nägemata Deemost kumardada ega tema käskusid pidada. Ja waata, tõusis prohwet põlluharijate ja pudulojuste kaswatajate leerist, kes wiskas puruks wanad käsulauad ja seadis jumalaks kuldwasika, mis kõigile nähtaw. Ning rahwas oli üpris rõõmus, kumardas oma uut jumalust ja terwel maal walitises rahu ja sõnakuulmine.

Roopsmanni joonistus.

kawatses hakata, kui korraga wiimsepäewa jutud lahti pääsesid.

Tutwunedes adwendisti tegelasega, kellegi rätsepaga, kes usklikkudele wiimsepäewa wastuwõtmise ja taewase pulma jaoks walgeid mantleid õmbles, loobus numbritubade omandamisest ja astus adwendistide usku.

Wiimsepäewa laupäewal jagas oma wara ära ja andis raha pulma-rätsepa kätte, kellele ingel Gaabriel unes oli käskinud, et kõik usklikud maapealse wara enesest ära heidaksid. Waranduse kokkukogujaks määranud Gaabriel rätsepa.

6. weebruar mõõdus ilma wiimsepäewata.
7. weebruari hommikul kuulis Tiiu rätsepalt, et wiimsepäew kahekümneks wiieks aastaks edasi lükatud. Seni käskinud Gaabriel rätsepat kokkukogutud waranduse enese käes hoiul pidada.

Ja siis järgnes 8. weebr., mil Tiiu ahjukonksu otsast leiti.

Kadunu wäsimata iseloomu ja tegewusrikast elu meeletades, peab tähendama, et tema kõiki väga hästi mõistis, ainult keegi ei mõistnud teda, maha arwatud wast üksi too pulmarätsepp, kes talle maapealse kaduwa wara eest selle kena walge rüü õmbles.

Olgu numbritubade awamine tal teises ilmas wõrdlemata kerge ja salapiirituse kaup kõige soodsam!

Tiidu Rill.

.....

Galantsuse tipp.

Kuulsamat Ungari kirjanikku Maurus Jokaid peeti kaasaegsete poolt kõige wiisakamaks kawaleeriks, kes daamidele alati armastuswääriliselt jagas ülikeni meelitusi ja sädelemaid komplimente. Kord ühes hiilgawas seltskonnas, rikkaliku pidulaua taga, paluti Jokaid ütelda mõni tabaw kompliment naiskõlalistele. Pikema järelmõtlemiseta pustus kirjanik ja lausus üldises ootawas waikususes järgmised sõnad: „Mu taewalikud Ungari daamid! Kestku teie pimestaw ilu ja joo wastagu meid teie kirjeldamata kenadus seni, kuni mu juuksed halliks lähewad.“

Daamid oliwad üllatet. Kas tõesti siis nii üürrike pidigi olema nende iluduse iga? Aga kõikide suud tõmbusid lõbusale naerule, kui terawmõtteline kirjanik peast wõttis oma paruka, nii et paljastus täitsa juukseta pea ja, parukat käes raputates, lausus: „Minu juuksed ei lähe nimelt kunagi halliks.“

.....

Kompliment.

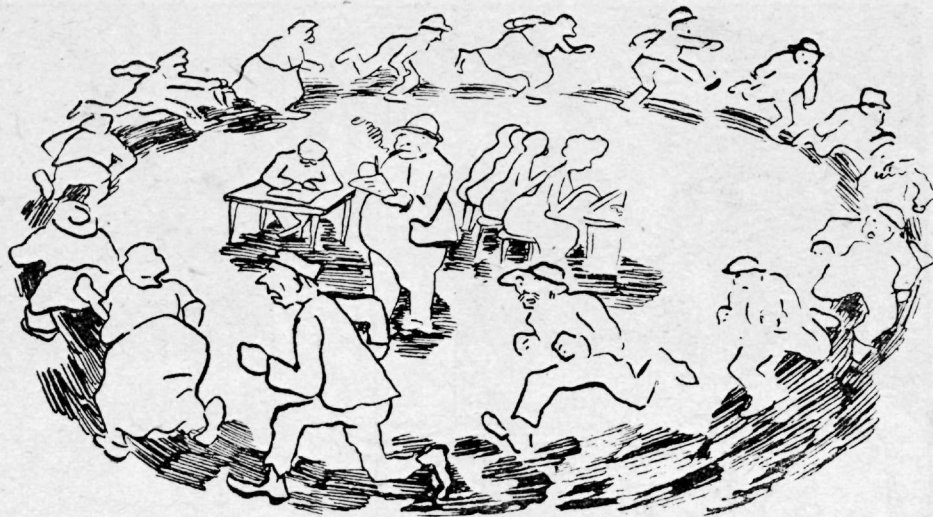
- Proua, kas siis tõesti olete 49 aastat wana?
- Jah. Aga palju teie arwasite?
- Aastat 48 ja pool — mitte rohkem.

Hajameelne.

Professor (abikaasale): Pane wihmawari kinni!

Proua: Aga miks siis?

Professor: Näe, auto tormab: wõib ärahirmuda.

„Seltskondlikud tööd“.

Kuuldawasti on Tallinna elektri-
trammi ehitustööd määramata
ajaks edasi lükatud, sest et linna-
walitsusel selleks mahfi pole: ta
on kibedasti ametis tööde otsi-
misega tööpuuduse all kannata-
jatele. Kõige pealt kawatsetakse
käima panna „seltskondlikud ring-
jooksud“, mille kallal umbes paar
tuhat inimest ja terve staat kant-
seleiametnikka teenistust leiawad.
Selle järele tulewad teised tööd,
nagu söelaga wee kandmine, tuule-
tallamine, liiwast kõiekerutamine.
Ülemistemäe madalaks kaewa-
mine, jne.

Kõik tööd kokku tulewad
maksma mitukümmend miljoni,
mis kawatsetakse wõtta elektri-
trammi ehituskapitalist.

A. Wigla joonistus.

Sõit luulehobul.

Mina, noor wanapoet, Aka Purs, kes
seni weel ühegi oma sulemehest-amet-
wennaga musta pesu pole loputanud rahu-
kohtu pumba all, pühendan selle ilusa
luuletuse: 1) ühele Setula horisondilt tõus-
nud luuletähele, kes harrastab suudlusi
lumme ja 2) sõjamehelikule kannus-kan-
neldaile, kes wägisi kipub wahetama mõõ-
ka sulewarre wastu, aga selle wahetusega
millegipärast tänini toime pole saanud.

Kes on kohtand mu nooruse Pegasust?
Ta oli tuline, walgete tiibuga, nõgimust
Ja natuke peru.
Marsitaktis lustilla wilistes,
Waljaid tilistes,
Kihutin ta turjal sinimägede raale –
Tõuswa päikese maale.
Teeweersel kiwil kõssitaw wanamees –
Tudisew, luitund, kui mullune kalmus woo-
lawas wees –

See hoiatas küll:

„Ega päike ole maasikaks noppida,
„Ega marutuul ole põue toppida,
„Wikerkaar – loogana üle öla heita,
„Ookeaan – sõrmkübarasse peita,
„Waata ette!“
Aga wõi minu rumal Pegasus se'st hoolib:
Sädemeid raiudes kapjuga, kuulina noolib
Otse ja otse!
„Höö!“ naerab: „Weetlew on päikese sära,
„Toome päikese ära
„Ja mängime ta'ga palli!“
Aga nood sinawad mäed,
Kui neid lähedalt näed,
Polegi ilusad, polegi sinawad:
Terasgraniitsed, wäitswaibad,
Ja kuristikes – mädanewad laibad.

Waw oli ronida. Kiwised hambad naha
Weriseks purid – ja maha
Kaljude kühmalt meid wiimaks pühkis lawiin.
Perunes Pegasus. Waldas tad kihelw kiin:
„Maha käi sadulast! Takistad tiibade hoogu!“
Rapsas – ja sulanes koidiku kuldsesse woogu
Liuglewa
Linnuna . . .
Mina jäin maha
Tundmata rajade taha, –
Wilets ja haige,
Wäga haige,
Ning hoiatan rühkijaid mägede poole:
„Waadake ette!“

Aka Purs.

.....

Ajad!

– . . . oled sa sellest kuulnud? Wõi ehk
lugenud?
– Lugesin.
– Kust siis, kust?
– Ah, taewake! Muidugi, lehest: seal see
seisis walge walge peal . . .

Tunneb oma külalist.

Pikkolo: „See härra siin palus end äratada siis, kui ta juua hakkab tahtma. Kuidas wõin ma aga teada, millal tal janu tuleb?!”

Kelner: „Lihtsalt, poisu: kuna sa tad ka ei ärataks – tal tuleb ikka janu.“

Warga õhwakõnõ.¹⁾

Setunali. Arn. K.

Nuhi läbi mu peräst kõik Petserimaa kas wai pirrutulõga, a tõist säärast suurt warast nigu Lobodka Wassil, lõwwä' õi no joht. Miä Wassil taht, toda warastas: taht – toosõ kuu taiwast, taht – näppas kas wai Taiwa Jesä kaadsapõõrã,²⁾ a ku' tillin-tsõõri³⁾ miilidsa-herrã kolowintski kondsõh tä kabohõsõlõ tsäposkis sünnüsi – wõtas nu' kah hindãle nigu nipst.

Otsi timã käest toda warastõt hüwwã wai otsku'i – ütškõik: pulkagi iks lõwwã'i. Wassil-tikkõlanõ joba tiid, kohe üts wai tõõnõ asäkõnõ tsusada, nii õt haisugi perrã õi jää. Sõprugi om tãl egan külãn, säärtsid hüwwi sõpru, kiã kãkki⁴⁾ awidasõ ja är ostwa miã osta kõlbas. A kui mõni näist timmã petmã johus, sõss saasõ petüs põkse pite kah nii õt laksahas. Oi, wana kippõ weli oma säärtsid wasta wana Lobodka Wassil! Noid abilisi om tãl kah egasugutsid. Kõrwaline inemine tiijã' õi hengestki, kinkaga Wasilal tegemist, mõni heitüsi perüs kas wai persile, kuuldon, määrside meestega Wassil asju toimõndas. Om näide siãn kaubaherri, om amõdimiihi, kroonosãksu ja muid, peremehe ja säärtse' wãikomba' mano arwamada.

Nu wot, ma seledã, miã Wasilast mullõ ütškõrd Petseri resturandin Purakülã kadonu taarost⁵⁾ Peetra kõnõl.

Timãkene – ülendãgu Jummal tã hengekest ja alandagu pattu – olle är wuntsi wisanu jo wiis wai kuus tsäärkat,⁶⁾ tuperãst lõkatõlli keelekene nigu linarappai – wai tã no targa pããga hindãt wasta lortsma olõs naanu!

Hããkene küll. Kahmas taarost-kadonukõnõ tollõ wiendã wai kuwwõnda tsäärka, raksas

lauda pitte kulaguga⁷⁾ ja tãnnit kollõ helüga:⁸⁾

„Oi, ma tollõ Lobodka Wasilalõ põõna põõrã! Oi, ma tã, tsia,⁹⁾ kablas¹⁰⁾ keeroda!”

„No mille's nii, awwulik taarost?” – küsse mina.

A timã iks kurembahe, õt:

„Miã tu sullõ putus? Ol't sa Wasila esã wai lell, wai imã? Taha – tambi Wasila wai põrsa-sõõdã: mina olõ taarost. Olõ wai õi?”

„Ol't küll . . .”

„Ahaa, no wot kuis timã tõhis sõss taarostit narri? Nu, ütle, kuis timã tohis?!” – kãrãht Peetra-kadonukõnõ, haardse jãl'ki kulaguga lauda pitte, a hindãl ikk¹¹⁾ kurgun. Tõrõlõs Peetra-kõnõ, tõrõlõs, esi ikk nigu tsorrin. Kamandi sõss puhwesingult¹²⁾ säitsmendã tsäärka, touksi tã Peetra nõna alla, esi nõwwa, õt:

„Kuis tã sinno narrse?”

„A wot kuis” – kõnõlõs Peetra silmi pühken, tsäärkat suu mano nõstõn: „Johtu seo nii, õt inne narrse mina timmã. Warast Wassil Rãpinã kolgast lamba, mõije mullõ. A ma rahha tãlle õs massa.”

„Mille's nii?”

„Är' unõdi.¹³⁾ Wassil nõuse, nõuse, perãh nakas lõugu pruukma, sirodõ tõõsõlõ paar puraskit üle kõrwu ja wisksi ussõst wãllã. Dobra. Olõ'õs Wasilat nãtã nãttãl wai kats, a wot ütõl õdagul tulõ tõõnõ mu mano, naard magusahe, tsuskas mullõ kãe kãtte, kõnõlõs: „Lepõme är, taarost.” A nigu mul midãgi tollõ wasta ollõssi! Kui leppi, sõss leppi – ja leppõmegi. No Wasil edesi, õt: „Taha sullõ tããmbã üuse¹⁴⁾ tuwwa

1) Õhwakõnõ – wasikas.

2) Taiwa Jesã kaadsapõõr – Taewa Isa püksinõõp.

3) Kannused.

4) Peita,

5) Külawanem.

6) Napsi.

7) Rusikuga.

8) Karjus hirmsa hããlega.

9) Sea.

10) Kõieks.

11) Nutt.

12) Einelauapidajalt.

13) Ära unustasin.

14) Õõsel, tããmbi – tãna.

Pahandaw eksitus.

„Mis ma kuulsin, sinu Lilli oli eila Kanut-Gilde pidul end päris tundmata härrat suudelda lasknud!”

Jah, seda küll, aga see oli ainult pahandaw eksitus, nagu ta ise tõendab, sest see tundmata härra oli talle nii wäga tuntud ette tulnud.”

hüa tõpra,¹⁵⁾ jeibogu torrõ eläjä, wot Jumalat wasta – poolõ hinnaga. Pangu’oi õnnõ wärähteid¹⁶⁾ kinni, lasõ wallalõ olla ildampa.“¹⁷⁾ Nigu pimmes läts¹⁸⁾ tõuksi wärähti peräni, istõ tarrõ¹⁹⁾ laawka otsalõ, naksi uufma. Ooda tunni, ooda kats, ooda jupikõsõ kolmandatki. Naksi joba suikma, äkki kuulõ – koputõdas aknahe. Kae – Wassil morol,²⁰⁾ rehkle käega, õt: „Tulõ wällä!” Lätsi. Pimme nigu peräpõrgon, näe’õi sõrmõ silmä tsusada. Wassil widä minno käüst pitte tara²¹⁾ mano, a säääl hürüses õhwakõno, tara saiba²²⁾ külge kõidet. Eeh, weli, määrne õhwakõnõ! Kumpsi käega – dobra elläi! Lihhaw, pehme nigu pudsajapadi,²³⁾ wast katõ aastänõ, a wast wanõmbki. „Oi” – mõtli: „wot koh om suupala! Seo piaaigu parembki mu umast õhwast” A mu õhwa, tiijät, imehtelli terweh külä, säääräst olõ’õs Panigowitsa mõisaherrälgi . . .

- 15) Looma.
16) Wärawaid.
17) Hiljemalt.
18) Nigu pimmes läts – kui pimmedaks läks.
19) Tuppä.
20) Oues.
21) Karjaaed.
22) Teiba.
23) Sulepadi.

„Kallis um?” küsse Wasilalt, esi wärise, õt ku’ wast säärtse hinna pand, õt henge kinni haard. „Tuhat marki” – ütles Wassil. „Oi lambapää” – mõtlõ ma hindämisi: „mõista õs kattõ tuhandalistki küssü!” Otse wirka tingelpunga, tsuski tälle kats haljakõist²⁴⁾ peijo,²⁵⁾ hüäst meelest anni katõkümnewiieidsõ päälegi. Wassil kah – nigu raha sai, nii muud kui „Prasäi!”²⁶⁾ ja pükse minemä. Nu, ega minagi inäp kawwa kaija õs läpe – muud ku’ naane²⁷⁾ tarõst appi, wäits²⁸⁾ saapaseerest kätte ja – tsortst! – õhwalõ kurku, säälsaman nahk maaha, sooligu’ wällä – ja gotoowa ollegi! Wai no säääräst eläjä kawwa pitä tohit: wõi olla, hummõn-päiw miilits kaalan. A miä tõrrõn, tu tõrrõn – otsi sõss wai olõ tark! Sai üteh naasega nii mässätüs wäiko walgõni: kandseme lihha kladowoidõ,²⁹⁾ were ja sifa. Kaes³¹⁾ sõss³²⁾ naane õhwa nahka, hõikas äkki hallõhe:³³⁾ „Äe, Peetra, a wet mi umal³⁴⁾ õhwal õkwa sääarnesama nahk!” – „Kuis nii?” küsü. „A iahniline, werewä hännaga . . .”³⁵⁾ Kaije³⁶⁾ mi toda nahakõst, kombeme, joosimõ mõlõmba’ tahrä³⁷⁾ – a tahr tühi! Olõ’õs õhwa kokki! . . .”³⁸⁾

„Kuis nii olõs?” küsse ma Peetra käest.

„A kas sa, ull,³⁹⁾ arwu õi saa?⁴⁰⁾ Tä, pokan, mõije mullõ mu uma õhwa . . .”

- 24) Rohelist.
25) Pihku.
26) Jumalaga.
27) Naine.
28) Nuga.
29) Sahwisse.
30) Koristasime õuelt.
31) Waatab.
32) Siis.
33) Haledalt.
34) Mi umal – meie omal.
35) Tähniline, werewä hännaga – täpiline, punase sabaga.
36) Waatasime.
37) Lautä.
38) Kuskilgi.
39) Rumal.
40) Arwu õi saa – aru ei saa.

Ajakirjanduse wiril-peegel.

„Päwaleht“ kirjutab huwitawast toimingust haridusministeeriumis, kus neil päiwil Eesti kunstnikkude tööraamat kokku seatud. Esialgu registreeritud mõniküm- mend kunstnikku, kellele hiljem veel lisa loo- detakse. Kõik tunnustatud puhastwerd kunst- nikud kantakse wasta- wasse tööraamatusse (wist põletati registreeritawatele ka sellekohane tunnusmärk kuhugile pehmemale kohale).

Kahjuks ei teostatud seda uudsust awaliku tseremoniaga, siis oleks ka lihtkodanikud näinud, kuidas kunstnikukandidaate sõeluti, kaaluti, mõ- deti wõi nende wäärtust mõnel muul kombel kindlaks tehti.

Kuna niisuguste pühalikude talituste juures harilikult wanu kombeid tarwitatakse, siis wõib olla, et kunstnikkude pere puhastamist ja sortee- rimist veel muistse wisklabida abil toimetati.

Oleks küll vaatamisewääriline olnud näha, kuidas siis haganad ja tolm aina lendasid, ras- kekaalumehed, na Koorti taolised, õige lähedale maha prantsatasid, vähemad ja kõhnemad, kär- beskaalulised wist õige kõrgele tuulde lendasid.

★

„Waba Maa“ nr. 59—1925. kirjutab :

„Tulewiku ettekuulutus — teadus. Ennustamine käewaatomisega ja kaartipanemisega pole pettus. Edasi jutustatakse, kellegist käetargast ja kaartiitargast, kes „Rahwalehe“ kuulutuste kaudu omale abitarwitajaid otsinud, kuid selle tegewuse eest wastu- tusele wõetud, ent kohtu poolt lõpuks ikkagi õigeks mõistetud. Leht, kes kaebealuse kaitsjaga ühel nõul näib olewat, tsiteerib kaitsekõnest järgmisi sõnu :

„Kaebealune on hiromant, kõrgem eri- teadlane, usub ettekuulutuse wõimalust teosofia põhjal ja ütleb sel põhjal ette tulewikku.... Nii pole neile (kes kaarta lasewad panna ja kätt waadata) mingi- suguseid waleandmeid antud.“

Tõesti! kas asi lõpuks koguni niisuguseks ei kujune, et mõned ajalehedki, kel kanged amee- rikalikud kõmuneelud peale käiwad, toimetuses käewaatomise ja kaartipanemise kabinetid ei awa, kus aasta- ja kuutellijatele odawama, kuid

üksikute numbrite ostjatele kallima maksu eest tulewik peo peal selgeks tehtakse ja kõik suure- mad tulewikusündmused kaartidelt ette pajata- takse ?

★

„W.-Maa“ nr. 52 kirjutab Petserist :

„Wabaduspühal, 24. weebr., kui kogu linn lipueh- tes oli, äratas üldist imestust, et maakonnawalitsuse esimehe Beresini majal, kus tema ise ja veel teine maakonna walitsuse liige elab, lipp puudus. Samuti puudus lipp ka linnanõuniku Dondukowi majal.“

See sõnum rabas Matsigi nagu kaikaga lagipähe. Jah, mis sa teed ära : ega Setula riigi- toed mõned „Teaater-Keldri“ restoraani oma- nikud ole, kellede peale politsei protokollil jul- gekse teha — kas wõi . . . mustuse pärast.

Teisest küljest, tekib tahtmataalt kahtlus „Waba Maa“ sõnumiku tõelikkuse juures : on ju see leht wiimasel ajal ennast täis pumpand nii- sugust ameerikalikku ahwi-kiirust, et wahel omade teadetega sündmustikkudest koguni ette jõuab. Nii sündis näiteks tol õhtul, kui meie naaberriigi presidendi-härra ärasõitma pidi kell 2 öösel ja kui „Waba Maa“, selle suursündmuse puhul juba õhtul kell 9 ilmudes, täieliku kirjelduse tõi kõrge isanda ärasõidust, nii, et Latwija walitseja wähe-

.....

„Kallis, lihawõtteks ostad mulle uue kübara — eks?“

„Palju see maksab?“

„Mitte palju — kolmtuhat...“

„Aga, kallim, waese ajaga ja nii kallis kübar — see on ju paff!“

„Noh, tulgu see paff siis minu kaela — eks ju?“

malt wiis tundi enne oma ärasõitu täpselt lugeda wõis, kuidas ta ärasõitnud.

Lehe niisugune ameerikalikkus on, kahtlemata, tingitud sellest, et „Waba Maa“ neegripoosid läbiteinud ühe ameerikaliku ajakirjaniku – A. Weileri – ameerikaliku kooli. See wiimane härra on nüüd rahwa walgustajaks hakanud, kes „rahwale annab, mis rahwa päralt“ ja waimutoitu jagab ka noile „kel noorustuli hinges.“ Sääratsele pubikule wist teatabki mainitud härra Weiler omas „Esmaspäewas“ nr. 9 pealkirja all: „Setud Walgamaal talusid ostmas“ niisugust imelikku asja, et:

„...hiljuti tulid Petserimaalt kolm eesti soost setut...“

Noh, muidugi, teab isand Weiler kusagil suurel, ümarikul maakeral weel ka neegri- wõi hiina-soost setusid. Wõib olla, on ta nüüd juba ülesleidnud ka soome-soost setud, kelle pildid järgmises „Esmaspäewas“ pakub noile, „kel noorustuli hinges.“

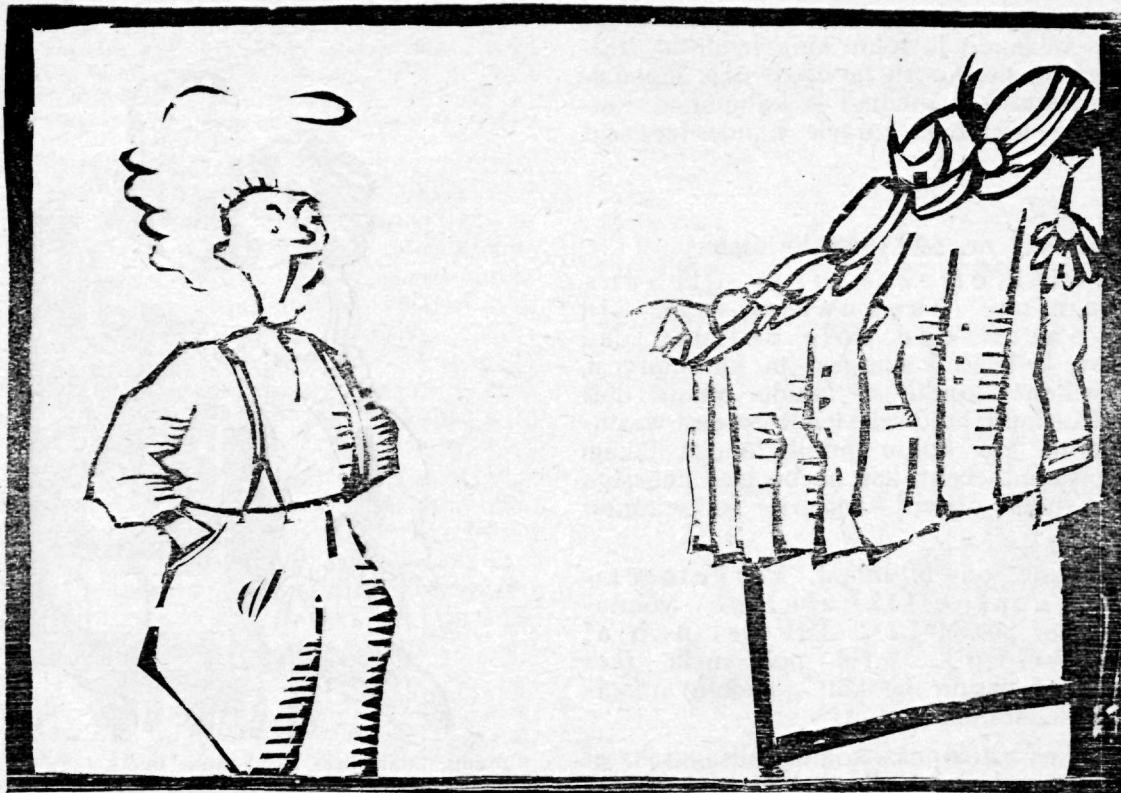
Muilegi lehtedele hakkab külge mingi „ameerikalik-dshunglilik“ waim, nagu näha ühest hiljutisest „Laupäewa“ numbrist. Siin toob toimetuse nimelt pildi metsrahwastest ja kirjutab seletuseks juure, et pilt kujutawat, kuidas metslased lõunaks praewad inim-ahwi. Wist on „Laupäewa“ toimetajad ise waatamas käinud ja näinud niisugust Tarzani teisikut, sest tegelikult pole tad seni weel ükski surelik ülesleidnud. Wäljamaal walitaks säärtsed suured ülesleidjad tingimata Teaduste Akadeemia liikmeks. Kas ei wõiks meil neid Karskusliidugi ehk Majaomanikude seltsi wõi mõne muu seetaolise aatelise organisatsiooni liikmekaardiga austada?

Ega inim-ahwi leidmine olegi mõni hõlbust asi: moe-ahwidest kubiseb küll kogu pealinn, kus nad tänawaid kulutawad shimmi-kingadega, inim-ahwi aga on seni ainult teoreetiliselt ülesleidnud soliidimad poliitilised ja wäga tõsised lehed omis joonealusis.

Wormide uputus.

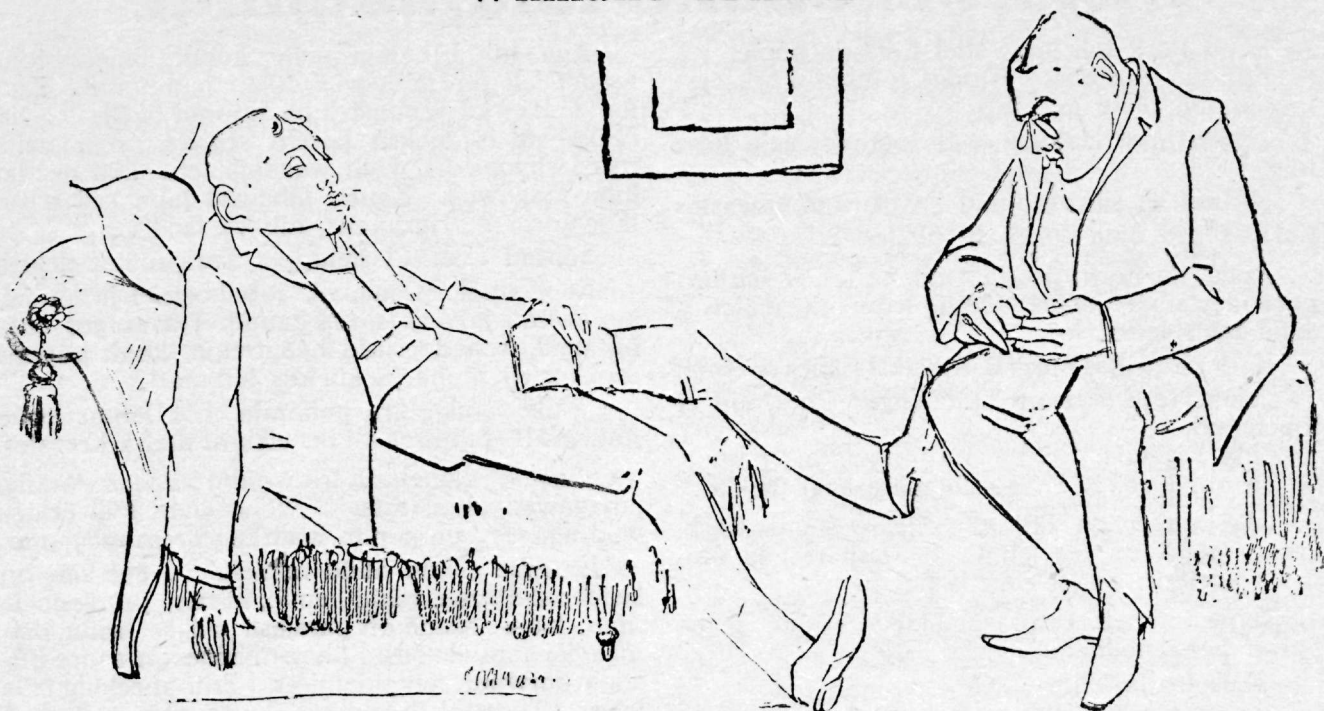
Tõulit loon.

Sõjawälastele kawatsetakse jälle uus worm anda. Ajalehest.

Ohwitser (riiestudes): „Ptüi, pagan, seda nõrka mälu kah küll! Näe, ei tule ega tule meelde, missugune neist wormidest praegu päewakäsu järele sunduslik on!“

Wiimane abinõu.

Arstiteaduse üliõpilane sooritab eksami kuulsa professori juures, keda tuntakse kui weidrat õpetajat, kelle küsimised üliõpilastele sagedasti kimbatusi valmistawad.

„Mis teie niisugusel korral teete, kui soovite, et haige hästi higistaks?“ küsib professor.

„Annan talle tugewat higistusrohtu.“

„Näituseks?“

„Kuuma teed waarmarjust ehk pärnaõitest.“

„Aga kui see ei mõju?“

„Siis wõtan abiks haihtuwaid õlisid, eeteri...“

„Aga kui sellest wähe on?“

„Siis proowin elawhõbe wahendisi.“

„Aga kui seegi ei mõju?“

Üliõpilase otsal särasid juba jämedad higipisarad.

„Siis katsun wõtta selleks, näituseks, safraani...“

„Ja kui sellestki wähe on?“

„Siis saadan ta teie juure eksamile!“

Hea nõu.

Eesti rahwa arwu juure-kasw
Muud kui kahaneb kui sulaw rasw,
Pead murtagu wõi üle jõu,
Aga ikka jääb üksainus nõu:
Hakatagu õige hoolega
Noori kurgi sissewedama,
Hakatagu impoorterima
Kure mune suure huljana.
Kui siis lihawõtteks iga mees,
Kellel isamaalik süda sees,
Ainult kure mune ostaks weel
Ja neid hauduks masinlisel teel, —
Küll siis põõre tuleks kurwal lool,
Kohe lisa sünniks Eesti sool.

W e m m a l.

Mille põhjal otsustab.

Professor (assistendile): „Mille järele, härra assistent, otsustate, et meie rawitsusalune parandamata alkoholik on?“

Professori abi: „Selle järele, et teda liig sagedasti seal trahteris olen kohtanud, kus minagi käin.“

Kah kompliment.

„Suurepärane, kuidas teie „Lootuses“ asja-armastajate näitemängu - õhtul kelneri osas esinesite!“

„Seda ma arwan! Te pidasite mind küll elukutseliseks näitlejaks, eks ole?“

„Ei, küll aga elukutseliseks kelneriks . . .“

Kabarees.

„Waata ikka seda tantsu — täis hoogsat elu!
Tead ehk ütelda, kuidas seda nummert hüütakse?“

„Surmatants.“

Otstarbekohane talupidamine.

Isand Põrk tuli lihawõttel Karkide poole.

Karkide korterisse astudes tõmbas Põrk ees-
toas ninna õhku ja küsis:

„Millest see tsirkuse wõi loomademaja lõhn
tuleb?“

„Sellest, et siin loomad ka asuwad,“ wastas
Kark, sõpra oma eel saali lükates.

Saalis jäi Põrk üllatult kui sammas seisma:
põrandawaibal lamas tõesti lehm ja mäletses
suud matsutades.

Kark pahwatas Põrgi kohmetust nähes naerma.

„Noh, tead, see on . . .“ algas Põrk, ent ei
lõpetanud.

„Mis siis on?“

„Kurat teab . . . Ei mõista mämmugi ütelda...“

„Asi on wäga lihtne,“ seletas isand Kark.
„Nagu näed, on see lehm. Ja mispärast ta siin,
minu korteris, on, seletan kohe.

Tahan nimelt rahwasaadikuks saada, selle-
pärast pean poliitikat ajama . . .“

„Poliitika ja lehm . . .?“

„Oota, oota! Poliitikamees peab ka erakonna-
mees olema. Mina walisin muidugi kõige soliidima
erakonna, see on põllumeeste erakonna. Aga põllumees
peab ka tõsine põllumees olema, see on, tal peab
oma talumajapidamine olema. Mõistad, muidu hakkawad
sind potipõllumeheks sõimama. Saad nüüd aru,
mistarwis siin lehm on?“

Teine kasu: igalajal oma piim wõtta, puhas
ja rammus piim, mitte niisugune tembitud laks,
mis sulle turul kaela määratakse . . .

Ja peale selle – missugune lõbu! Talupida-
mine on tore asi. Ja waata loome, missugused
armsad olewused! Näiteks see lehm – päris
iludus! Waata ikka neid silmi! Särawad nagu
mõnel gruuslannal. Ja kui tark ta weel on!
Waikne, ei ammugi. Sõõb oma kõhu täis ja
heidab puhkama.

Ma ise lõpsan. Tead missugune nauding!
Esialgul oli wähe harjumatu ja wõõras, aga nüüd
lõpsan kui kunstnik . . .

Aga lähme kabinetti. . .“

Kark lõi kabineti ukse lahti.

„Waata ja imesta,“ sõnas Kark särawal silmis
ja wiipas käega kirjutuslaua poole, mille all
raswane roosa seapõrsas lamas.

„Tubli poiss,“ kiitis Kark. „Aga tasa, ära
ärata, ta uinus alles wähe aja eest . . . On teine
ise weel puhastwerd Inglis tõugu. Waata nina,
näed, missugune kõwer. See on kindel tõu tunde-
märk. Nina see tõug onnegi, nimelt nina. Liha-
wõtteks lahime ära: saab omast käest sinki,
worsti ja muid paremaid palasid. Missugune
toredus! . . .“

Aga nüüd näitan sulle kanu. Magadistoas
woodi all on teisa wiis tükki haudumas. Kuu
lõpul tulewad munast juba noored wälja. Neid
haudujaid ei maksa parem segada. Aga neid,
mis lastetoas on, wõib waadata, ehk küll needki
juba magawad. Kanad lähewad juba kell seitse
magama . . . Harjumus, mis sa teed . . .“

Sõbrad astusid lastetuppa. Kark süütas elektril.

Kapi otsel, pesulaua, toolikorjetel ja mujal,
kus ruumi jätkus, istusid kanad. Tulewalgus eru-
tas neid, kanad pistsid häälitsema, kukk hüppas
toolikorjelt maha ja kukkus laulma.

„Kuke, kuke, ära pahanda, me lähme kohe
minema!“ rahustas Kark, elektrit maha keerates.

„Nägid,“ kõneles Kark wõidurõõmsalt Põrkile,
„magawad ühes lastega. Wähe wara küll ärata-
wad, aga seegi on parem, saab ka warem magama...“

Ja üldse elame nüüd maaelu . . . See siin on
lastehoidja tuba, nüüd heinte, kaerte, juurikate ja
muu, ladu. Naine on parajasti wäljas heinu ost-
mas, ka lapsed sõitsid ühes. Naine on suure hu-
wiga kõrwuni talupidamises. Eriti meeldib talle
lehm. Tõendan ta on kirjakusse otse armunud,
magab teisega peaaegu ühes sängis . . .

Mis sa kõige selle kohta ütled? Ah so, sa
ütlesid ennist, et tuba weidi loomademaja järele
lehkab. Ja, see on tõsi – weidikese ikka. Aga
eks me käi ju ka tsirkuses. Seal on kah puh-
wett ja meie sõõme ning joome seal õige hea
isuga . . .

Ja peaasi – nüüd olen ikka päris põllumees
ja wõin põllumeeste erakonna nimekirjas ka
rahwasaadiku kohale kandideerida.

Ja ükski ei wõi mind potipõllumeheks sõimata.
Olen pärispõllumees ja kui mõni seda ei usu,
wõin oma lehma, põrsa ja kuked, kanad tunnis-
tajateks kutsuda . . .“

Ka isand Põrk sattus Karki ettewõttest wai-
mustusse, ning kawatseb omagi korteris otstar-
bekohase talupidamise sisse seada . . . On ikka
nagu weidi kindlam tõsise põllumeheena, kas
rahwasaadiku kohale kandideerida, wõi muidu
mingisugust karjääri teha . . .

Kuller Kupp.

Anektoodid kuulsusist.

Teenewalmis.

Jules Jeanen istus kord Londonis Verrais kohvikus, mida külastasiwad peasjalikult prantslased. Oli külm talweõhtu. J. Jeanen istus, selg kúdewa kamina poole, pani sigari põlema ja süwenes prantsuse lehe lugemisse. Peale mainitud kuulsa prantslase wiibis kohvikus weel üksainus külaline – keegi inglane. Äkki hüüab inglane enese juure teendri.

„Kelner“ – küsib ta: „Kuidas on selle härra nimi, kes istub seal kamina juures, suitsetab sigarit ja loeb lehte?“

„Ei wõi teada, sir.“

„A-aa . . .“

Inglane püstub ja astub perenaise juure, kes tubub lefi taga:

„Kas teie ei tea, mylady, kuidas on selle härra nimi, kes istub kamina juures, suitsetab sigarit ja loeb lehte?“

„Ei tea, mylord. Ta pole meie tawaline klient. Wist wõdramaalane.“

„A-aa!“

Inglane läheneb Jules Jeanen'ile ja lausub:

„Sir, kes te istute selg kamina poole ja suitsetate sigarit, kuidas on teie nimi?“

„Ma olen – Jules Jeanen. Millega wõin teid teenida?“

„Sir Jules Jeanen, ma tahtsin teile öelda, et teie sabakuub põleb tagant“ – lausub selle peale inglane.

Teraw keel.

Härtsoogiin d'J. kandis parukat, kuid warjas seda asjaolu piinlikult.

„Kõl watu juukseammija“ – tähendas ta kord huuli krimpsutades: „ta lokiis mind täna täpselt kaks tundi. Ma peaaegu oleks magama jäänud.“

„Aga miks te selleks ajaks jalutama ei läinud?“ küsis kawalal naeratusel oma keelettera wuse poolest kuulus markiise R.

Wõimata!

Krahwinna de-Bryssac, kui ta weel 16-aastane oli, kukkus oma isa mõisas sillalt wette ning oleks peaaegu ära uppunud. Ta toibus alles mõne tunni pärast omas woodis, ja, olles wäga romantiline, teatas sealsamas isale, et ta tingimata mehele läheb oma päästjale, olgu see kes tahes.

„Kahju, kuid see on wõimata“ kostis isa.

„Miks? On's mu päästja abielus?“

„Ei.“

„On ta siis lihtne talupoeg?“

„Ei.“

„Ükspuha, ma abiellun temaga, sest olen nii töotanud. Kes ta on?“

„Meie suur hoowikoer.“

Taipab.

Buffon õpetas oma pojale maadeteadust.

„Näed,“ ütles ta, pöörates gloobust: „Oleme

praegu just Hiina kohal. Kui päike nende maad walgustamast lakkab, hakkab ta paistma meil. Kui neil on õõ, särab meil walge päew . . .“

„Tähendab“ – lausus poeg: „kui me ülestõuseme, lähewad nad magama, ja kui me magama läheme, tõusewad nemad üles?“

„Muidugi . . .“

Poiss mõtleb pisut ja sõnab siis otsustawalt:

„Isa, kunagi ei abiellu ma hiinlannaga.“

Nad juba teawad!

Üks prantsuse tuntud näitlejanna astus üles kannupoisi osas näidendis „Heinrich IV elu.“

Menu oli suurepäraline ja näitlejanna kiitles särawail silmil:

„Aga, ma pean ütleva, et pool publikust mind kahtlemata meesterahwaks pidas.“

„Oh“ – salwas teraw wõistlejanna: „selle eest teab teine pool publikust kindlasti, et te naine olete!“

Tunneb naisi.

Sanderson, pime matemaatika professor ühes inglise ülikoolis, weetis õhtu oma sõbra pool wäikearwulises kuid lõbusas seltskonnas.

„Noh, kuidas teile meeldis minu juures?“ küsis teisel päewal sõber pimedalt professorilt.

„Meeldis wäga. Oli ülilõbus.“

„Eks ole tõsi, lady Pemberton on meeldiw olewus?“

„Oo ja. Tal on suurepäralised hambad.“

„See on täitsa tõsi. Tal on imeilusad hambad. Aga mil kombel saite sellest teada?“

„Wäga lihtsalt“ wastas Sanderson: „Ta naeris palju.“

Tõusiku häda.

„Oeh! . . . Pärts ära wäsitab iga päewa üle poole öö trahteris õllekannu taga istuda! Ei mõistnud ettekujutada, et rikas olla nii raske!“

Matsi loogika.

Mats (talgule minnes tütrele): „Aga nüüd, plika, on tõesti viimane aega meheleminemise peale mõelda ja talgutel peigmehe järele ümber vaatama hakata.

Aga sina, poiss, seda ma ütlen, ilalgi ära tee seda lol-
lust, et sa naisewõtmise peale hakkaksid mõtlema.“

Omal wiisil mõistnud.

Noor lesk proua oli ühel päewal oma teeni-
jale käsu annud, igaühele, kes teda küsib, was-
tata: „Prouat pole kodus.“

Ohtul jutustab teenija oma käskijannale ära,
kes teda kõik küsinud. Nende hulgas nimetab
ta ka ühe kawaleri nime, kelle wastu noor lesk
kaugeltki ükskõikne polnud.

Sellepärast hüüab ta teenijale: „Sa, lollpea!
Olen sulle ju alati kõnelenud, et ma tema tar-
wis alati kodu olen!“

Järgmisel päewal, kui lesk kodust tõesti ära,
ilmub seesama kawaler.

„Kas proua kodus?“

„Olge heaks – kodus.“

Külaline astub maija, ootab, luusib mõõda
tubasid, waatab isegi magamistuppa, ent pere-
naist ei ole, ega ole.

Wiimaks pöörab jälle eestuppa, kus teenijat
kohtab.

„Kuulge, aga pereprouat, nähtawasti, ei ole
ju kodus?“

„Täitsa õige, ei ole. Aga teie jaoks on ta
alati kodus.“

Näljane lõbureisija.

„Kelner, ulatage mulle söögikaart: olen kole
näljane, sest tänasest warahommikust saadik pole

ma keele peale muud saanud, kui mõned kirja-
märgid, mis ma waatekaartidele kleepinud.“

Restoraanis.

– Kelner, lubage kamm.

– Milleks, mu härra?

– Leian kotletist juba kolmanda juuksekarwa.

Tahan kotletti kammida.

Wõistlejad.

I. näitleja: „Kas olete ju kuulnud, et kol-
leega Kuslap minewal öösel Sikupillis jalust maha
löödi ja paljaks rõõwiti?“

II. näitleja: „Jah, pagana kohju! Missugune
kõmuline reklaam Kuslapile!“

Asi pole kõige hullem.

Teenija: „Kulla proua, mul juhtus õnnetus
– tõukasin kogemata Kreutzwaldi posti otsast
maha.“

„Kallis Jumal, on ta puru?!“

„Jah, nina ja koon, aga äratunda võib siiski.“

*Kohe ilmub huwitaw wärwitrukis
piltidega lasteraamat*

„Munade mäss.“

*Nõudke igalt poolt. Kõigile hinna-
pooldest kättesaadaw!*

Mäng ilma kaotuseta.

Peeter: Tere hommikut, Hans.

Hans: Tere hommikut, sa särad ju täna õnne pärast – kas oled ehk suure loosi võitnud?

Peeter: Seda küll mitte, aga olen õnnemängu leidnud, ja veel niisuguse, kus igal juhtumisel võidada.

Hans: Imelik, kas on siis niisugust asja olemas?

Peeter: Võin wanduda, et see tõsi on.

Hans: Ära ole nii saladuslik, ütle ometi, mis see tähendab, sa tead, et ma 21-ga ikka kaotan.

Peeter: 21? Seda olen ammugi jätanud. Waat, mis on – kinnitasin oma elu „EKA“s 200.000 marga suuruses 20 aasta peale.

Hans: Kinnitasid oma elu! Lollus! Sa pead ju kallid preemiaid maksma.

Peeter: Kallis preemia pole sugugi nii hull. „EKA“s on preemiad väga odavad. 30-aastasena pean ma 9588 marka aastas maksma, ning kolmandast aastast peale alaneb preemia diivendi tõttu.

Hans: Tõsi jah, see polegi kallis, sa pead aga 20 aastat maksma ja saad raha alles 1945. aastal – kus see õnnemäng siis on?

Peeter: Seal ta ongi: suren ma enne 1945.

aastat, siis saavad poeg Jaak ja tütar Mari kumbki 100.000 marka. Mari maksab oma 100.000 marka Jaagule ja jääb koha peale – kellel oma koht on, see juba ahju taha istuma ei jää, Jaagul aga on 200.000 marka taskus ja võib ülikooli minna. Jään ma aga 1945. a. veel elama, siis pole ma midagi kaotanud – või oled sa teisel arwamisel asja kohta?

Hans: Ei ole, elukinnitus on tõesti õnnemäng, kus iialgi ei kaota.

Peeter: Ära wiiwita, kinnita ka oma elu. Sa oled noorem kui mina, sul tuleb sama summa eest vähem maksta.

Hans: Kuidas seda kinnitust teha?

Peeter: Üsna lihtsalt, kirjuta postkaardi „EKA“ kinnituseltsile Tallinnas, Pikk tän. nr. 6, anna oma wanus üles ja sulle antakse kohe kõik selletused, mis waja lähewad.

Hans: Kas see selts ka kindel on?

Peeter: Muidugi „EKA“ on kõige suurem ja kõige rikkam kinnituselts, kelle kapitaalid ligi 55.000.000. ulatawad, nii et täiewäärtusline tasumaksimine kindlustatud on.

Hans: Teen seda kindlasti ja nimelt kohe, nüüd on ju sagedasti õnnetute juhtumiste üle linnas kuulda.

KAPITAALI 100.000.— MARKA

kindlustab 30 aastane isik oma perekonnale

MAKSTES

aastas 2499 marka ehk

AINULT 6 MK. 80 PN. PÄEWAS

elukinnituse eest „EKA“s. Ühes sellega alaneb tema tulumaks (tulumaksuseaduse § 19 p. d) veel üle 100 marka aastas, kui tulumaksu alla kuuluw summa 100.000 mk. wälja teeb.

Teateid annab maksuta

EESTIMAA KINNITUS A.-S. „EKA“.

Tallinn, Pikk t. 6, omas majas, tel. 22-14 ja 12-59 ehk agendid.

UUS!

Elukinnitusi kuni 100.000 mrk. võib ka ilma arstilise järeelwaatuseta teha.

UUS!

Õnneloos

Istusin kord akna all. Oli hämar õhtu ja mu tuju polnud eilase pummelduse tagajärjel kaugelki hiilgaw. Nukrus lasus mu peal kui luupainaja. Äkki riiwas mu kurbe kõrwu mingi isewärki heli ja wirgutas mu süngest mõtetest: see oli leierkasti mees, kes oma instrumendiga aset wõtnud just mu akna all. Ning mängutuuri dele hüppas takti kaasa wäike kollane kanaaria lind, kes sirtsus ja säutsus kiitsas puuris, leierkasti peal, sirtsus ja säutsus, nagu tahtes mulle midagi ütelda.

— „Ahaa, õnneloos!“ mõllesin. Wiskasin muusikandile mõnemargalise ning sirutasin kae puuri poole. Lustiline, wäljaõpetatud lind teadis kohe, mis teha. Wilkst-wilkst hüppas ta õrrelt ja ulatas mulle siis läbi puuri traatide kokkurullitud sedelikese. Nõrgal aowalgusel lugesin ma paberilt:

Mine „GRANDI“

— „Tohoo!“ — hõiskasin: „See on ju üle Eesti kuulus hotell-restoraan ja kui mind saatus sinna juhatab õnne otsima, siis pean küll kohe jalamaid minema!“

Õeldud — tehtud. Tõmbasin palitu selga — ja wiie minuti pärast seisingi juba „Grandi“ ukse ees Kopli tänaval nr. 2-a. Kullatud kuues portjee awas mulle lahkelt ukse, wabastas üliriieist ja juhatas toredasse üldsaaali, kus mängis faewalikult kena naisorkester. Nagu must wäik, oli muu juures teenewal-mis kelder, paludes istet wõtta.

— „Meil“ — ütles ta: „on ka ülimõnusad kabinetid, on weel numbritoad sissesõitjatele ja igale muule wiisakale surelikule. Numbritoad on eriti kuulsad oma mugawuse ja koduse sisseseade poolest. Mis puutub meie toitusse ja suupistefesse, siis seisawad need wäljaspool wõistlust, sest neid walmistawad parimad ja wilunud kokad. Ka meie napside, õllede ja likööride kohta pole peenemalgi asjatundjal midagi öelda. Olge hea ja tõenduge, siin on kaart.“

Mida pean ma weel juure lisama? Wahest seda ainult weel, et ma tänapäewani wana leierkasti meesi ja ta kanaarialindu õnnistan, sest „Grandis“ wiitsin ma tõesti suurepäralisema õhtu mu elus ja igawus ning pahatuju olid minema pühitud terweks nädalaks ja nüüd olen saanud „Grandi“ alaliseks külaliseks, nagu paljud ja paljud muudki Eesti tähtsad mehed (näit. kirjanik Aka Purs kunstnikud Wigla ja Roopsmann, lauletaja Kuku Lind j. n. e.)

Muuseas tähendan weel, et „Grandi“ kõrwal asub feine kena asutus, mille nimi — „Eesti Kõrts“. sääl saab seistes ning üliriietes õlut ning napsi juua, kusjuures suupiste prii. Istud iauda — ei sealgi wõeta jootraha jootrahagi eest wastu.

Tolle asutuse tegelikuks tüürimeheks on Eewald, ning kellele juba tema nimi midagi ei ütle, see peab ise waatama minema.

Palwekirju,

veksli, päranduse, nõudmise, kriminaal, abielu-lahutuse, üüri, pensiooni, kodakondsuse, teenistuse, igasugu lubade ja kõigis muis asjus: Abielu varanduse lahutuse ja muud lepingud. Edasi-kaebused, appellatsioonid ja kassatsioonid. Korralik tulu- ja ärimaksulehtede täitmine ja maksuasjad, ning eriti

kõigis küsimustes

põllumajanduse alal, nagu renditalude, popsi-kohtade ja teiste küsimuste kohta, wõtan oma peale ja annan asjaliku nõu. Armuandmise palved. Kohtus kaitse ja asjaajam. amefiasutustes.

Joh. W. Abrelthal

Palwekirjade toimetus

Tallinn, Wana Posti t. 7 krt. 10.

Kõnetraat 31-59.

PAUL MICHELSON

WÄIKE KARJA TÄN. NR. 6
TALLINNAS

SOOWITAB KÕIKSUGU KÜBA-
RAID JA MÜTSA MEESTELE,
LASTELE JA KOOLIÕPILASTELE.

HINNAD ODAWAD.

Naisterahwa pealisriiete valmistamise töötuba

Tallinnas, Rataskaewu tänav 14, krt. 7

Wõtab tellimisi wastu
naisterahwa üliriiete, kostüümide,
palitute ja kasukate peale

Töö kiire ja korralik :: Töö kiire ja korralik
Kauemat aega väljamaal töötanud

Austusega **A. Paal**

O.-ü. Graafiline ühing „Kiri“ trükk, Tallinnas.